

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ຄຳນຳ

ນັບເປັນເວລາຫຼາຍພັນປີມາແລ້ວ ທີ່ບັນດາບັນພະບູລຸດຂອງຊາດລາວ ໄດ້ພ້ອມກັບປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ດຳເນີນການຕໍ່ສູ້ເພື່ອການດຳລົງຄົງຕົວ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢູ່ບົນດິນແດນອັນແສນຮັກແຫ່ງນີ້. ເລີ່ມແຕ່ກາງສະຕະວັດທີສິບສີ່ເປັນຕົ້ນມາ, ບັນພະບູລຸດຂອງພວກເຮົາ ໂດຍສະເພາະເຈົ້າຟ້າງຸ່ມ ໄດ້ພາປະຊາຊົນເຮົາກໍ່ຕັ້ງ ແລະ ສ້າງປະເທດລ້ານຊ້າງໃຫ້ເປັນເອກະພາບ ແລະ ຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງ.

ຕັ້ງແຕ່ສະຕະວັດທີສິບແປດເປັນຕົ້ນມາ, ແຜ່ນດິນລາວໄດ້ຖືກບັນດາອິດທິກຳລັງພາຍນອກຈ້ອງມອງ ແລະ ຮຸກຮານຢູ່ສະເໝີ. ປະຊາຊົນເຮົາໄດ້ພ້ອມກັນເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອອັນພິລະອາດຫານ ບໍ່ຍອມຈຳນົນຂອງບັນພະບູລຸດ ແລະ ໄດ້ຕໍ່ສູ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ໜຽວແໜ້ນ ເພື່ອກອບກູ້ເອກະລາດ, ອິດສະລະພາບ.

ນັບແຕ່ປີ 1930 ເປັນຕົ້ນມາ ພາຍໃຕ້ການນຳພາອັນຖືກຕ້ອງຂອງພັກກອມມູນິດອິນດູຈີນໃນເມື່ອກ່ອນ ແລະ ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວໃນປັດຈຸບັນ, ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າໄດ້ດຳເນີນການຕໍ່ສູ້ອັນຫຍຸ້ງຍາກລຳບາກ, ພິລະອາດຫານທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມເສຍສະລະຈົນສາມາດທັບມ້າງແອກຄອບຄອງ, ການກົດຂີ່ຂອງພວກລ່າເມືອງຂຶ້ນ ແລະ ລະບອບສັກດິນາ, ບົດປ່ອຍປະເທດຊາດຢ່າງສົມບູນ, ສ້າງຕັ້ງປະເທດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນວັນທີ 2 ເດືອນ ທັນວາ ປີ 1975, ອັນໄດ້ໄຂສັງກາດໃໝ່, ສັງກາດທີ່ປະເທດຊາດມີເອກະລາດ ແລະ ປະຊາຊົນໄດ້ມີອິດສະລະພາບຢ່າງແທ້ຈິງ.

ພາຍຫຼັງທີ່ປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການບົດປ່ອຍມານີ້ ປະຊາຊົນເຮົາໄດ້ພ້ອມກັນປະຕິບັດສອງໜ້າທີ່ຍຸດທະສາດຄື: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການດຳເນີນພາລະກິດປ່ຽນແປງໃໝ່ ເພື່ອຂຸດຄົ້ນ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງສັງລວມຂອງຊາດ ເຂົ້າໃນການສ້າງ ແລະ ບູລະນະລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ, ສ້າງປະຖົມປັດໃຈກ້າວຂຶ້ນສູ່ລະບອບສັງຄົມນິຍົມ.

ມາໃນໄລຍະໃໝ່ນີ້ ຊີວິດຂອງສັງຄົມໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດເຮົາຕ້ອງມີລັດຖະທຳມະນູນ. ລັດຖະທຳມະນູນນີ້ ແມ່ນລັດຖະທຳມະນູນຂອງລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນຢູ່ປະເທດເຮົາຊຶ່ງໄດ້ຮັບຮູ້ຜົນງານອັນຍິ່ງໃຫຍ່ທີ່ປະຊາຊົນເຮົາຍາດມາໄດ້ໃນພາລະກິດຕໍ່ສູ້ບົດປ່ອຍຊາດ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ; ກຳນົດລະບອບການເມືອງ, ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມ

ສະຫງົບ, ການຕ່າງປະເທດ, ກຳນົດສິດ ແລະ ພັນທະພື້ນຖານຂອງພົນລະເມືອງ, ລະບົບການຈັດຕັ້ງ ກົງຈັກລັດໃນໄລຍະໃໝ່. ໃນປະຫວັດສາດຂອງຊາດເຮົາ ເທື່ອນີ້ເປັນເທື່ອທຳອິດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດສິດເປັນ ເຈົ້າຂອງປະຊາຊົນ ຢູ່ໃນກົດໝາຍພື້ນຖານຂອງຊາດ.

ລັດຖະທຳມະນູນສະບັບນີ້ ແມ່ນໝາກຜົນລວມຍອດແຫ່ງສະຕິປັນຍາ ແລະ ການປະກອບ ຄວາມເຫັນຂອງປະຊາຊົນໃນທົ່ວປະເທດ ທີ່ສ່ອງແສງເຖິງເຈດຈຳນົງອັນຍາວນານ ແລະ ຄວາມຕັດ ສິນໃຈຢ່າງແຮງກ້າຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ ທີ່ຈະພ້ອມກັນສູ້ຊົນຈົນບັນລຸຈຸດໝາຍ ສ້າງປະເທດ ລາວໃຫ້ເປັນປະເທດສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ເອກະພາບ ແລະ ວັດທະນະຖາວອນ

ໝວດທີ I ລະບອບການເມືອງ

ມາດຕາ 1.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນປະເທດເອກະລາດ, ມີອຳນາດ ອະທິປະໄຕ ແລະ ຜືນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນ ລວມທັງເຂດນ່ານນ້ຳ ແລະ ນ່ານພ້າ; ເປັນປະ ເທດເອກະພາບຂອງທຸກຊົນເຜົ່າ ທີ່ຕັດແຍກອອກຈາກກັນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 2.

ລັດແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນລັດປະຊາທິປະໄຕປະ ຊາຊົນ. ອຳນາດທັງໝົດ ເປັນຂອງປະຊາຊົນ, ໂດຍປະຊາຊົນ ແລະ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍບັນດາຊັ້ນຄົນຢູ່ໃນສັງຄົມ ໂດຍແມ່ນກຳມະກອນ, ກະ ສິກອນ ແລະ ນັກຮຽນຮູ້ປັນຍາຊົນເປັນຫຼັກແຫຼ່ງ.

ມາດຕາ 3.

ສິດເປັນເຈົ້າປະເທດຊາດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ແລະ ຮັບ ປະກັນດ້ວຍການເຄື່ອນໄຫວຂອງລະບົບການເມືອງ ຊຶ່ງມີພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວເປັນ ແກນນຳ.

ມາດຕາ 4(ໃໝ່).

ປະຊາຊົນເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງອົງການຕົວແທນແຫ່ງສິດອຳນາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ຕົນ ຊຶ່ງມີຊື່ວ່າສະພາແຫ່ງຊາດ.

ການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນປະຕິບັດຕາມຫຼັກການທົ່ວໄປ, ສະເໝີ ພາບ, ໂດຍກົງ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງປິດລັບ.

ຜູ້ປ່ອນບັດເລືອກຕັ້ງມີສິດສະເໜີປົດຜູ້ແທນຂອງຕົນໄດ້ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າມີການປະພຶດ ຕົນບໍ່ສົມກຽດສັກສີ ແລະ ຂາດຄວາມໄວ້ວາງໃຈຈາກປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 5.

ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ທຸກອົງການຂອງລັດໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ຕາມຫຼັກການລວມສູນປະຊາທິປະໄຕ.

ມາດຕາ 6.

ລັດປົກປ້ອງສິດອິດສະລະພາບ ແລະ ສິດປະຊາທິປະໄຕຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ບໍ່ມີໃຜຈະ ລ່ວງລະເມີດໄດ້. ທຸກອົງການ ແລະ ພະນັກງານຂອງລັດ ຕ້ອງໂຄສະນາອົບຮົມບັນດານະໂຍ ບາຍ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອຮັບປະກັນສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງປະຊາຊົນ. ຫ້າມທຸກການກະທຳແບບອາດຍາສິດ, ຂົ່ມຂູ່ ອັນຈະກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ເຖິງກຽດສັກສີ, ຮ່າງກາຍ, ຊີວິດ, ຈິດໃຈ ແລະ ຊັບສົມບັດຂອງປະ ຊາຊົນ.

ມາດຕາ 7.

ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນກຳມະບານລາວ, ຄະນະຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດ ລາວ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ເປັນປ່ອນເຕົ້າໂຮມຄວາມສາ ມັກຄີ ແລະ ປຸກລະດົມບັນດາຊັ້ນຄົນຂອງທຸກຊົນເຜົ່າເຂົ້າຮ່ວມໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ, ເສີມຂະຫຍາຍສິດເປັນເຈົ້າຂອງປະຊາຊົນ, ປົກປັກຮັກສາສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທຳຂອງສະມາຊິກໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 8.

ລັດປະຕິບັດນະໂຍບາຍສາມັກຄີ ແລະ ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ. ທຸກຊົນ ເຜົ່າລ້ວນແຕ່ມີສິດປົກປັກຮັກສາ, ເສີມຂະຫຍາຍຮິດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີ ງາມຂອງຕົນ ແລະ ຂອງຊາດ. ຫ້າມທຸກການກະທຳແບ່ງແຍກ ແລະ ການປະພຶດຈຳແນກລະ ຫວ່າງຊົນເຜົ່າ.

ລັດປະຕິບັດທຸກມາດຕະການເພື່ອຂະຫຍາຍ ແລະ ຍົກລະດັບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ທຸກຊົນເຜົ່າໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 9 (ໃໝ່).

ລັດເຄົາລົບ ແລະ ປົກປ້ອງການເຄື່ອນໄຫວອັນຖືກກົດໝາຍຂອງພຸດທະສາສະນິກະຊົນ ແລະ ສາສະນິກະຊົນອື່ນ. ປຸກລະດົມສິ່ງເສີມພະພິກຂຸສາມະເນນ ແລະ ນັກບວດຂອງສາສະໜາໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການເຄື່ອນໄຫວທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ປະເທດຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ. ຫ້າມທຸກການກະທຳ ທີ່ເປັນ ການແບ່ງແຍກສາສະໜາ, ແບ່ງແຍກປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 10 (ໃໝ່).

ລັດຄູ້ມຄອງສັງຄົມດ້ວຍລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ. ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ພົນລະ ເມືອງທຸກຄົນຕ້ອງເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່).

ລັດປະຕິບັດແນວທາງ, ນະໂຍບາຍປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບທົ່ວປວງຊົນ ແລະ ຮອບດ້ານ; ປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໃຫ້ເຂັ້ມ ແຂງ, ມີຄວາມຈົງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ຕໍ່ປະຊາຊົນ, ມີຄວາມສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ ປົກປັກຮັກສາໝາກຜົນຂອງການປະຕິວັດ, ຊີວິດ, ຊັບສິນ ແລະ ການອອກແຮງງານຂອງປະ ຊາຊົນ; ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດພັດທະນາປະເທດຊາດໃຫ້ຮັ່ງມີເຂັ້ມແຂງ.

ມາດຕາ 12.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍການຕ່າງປະ ເທດ ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ມິດຕະພາບ ແລະ ການຮ່ວມມື; ຂະຫຍາຍສາຍພົວພັນ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບທຸກປະເທດ ບົນຫຼັກການຢູ່ຮ່ວມກັນໂດຍສັນຕິ, ເຄົາລົບເອກະລາດ, ອະທິປະ ໄຕ, ຜືນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຂອງກັນ, ບໍ່ແຊກແຊງເຂົ້າວຽກງານພາຍໃນຂອງກັນ, ສະເໝີ ພາບ ແລະ ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະໜັບສະໜູນການຕໍ່ສູ້ຂອງປະຊາ ຊົນໃນໂລກ ເພື່ອສັນຕິພາບ, ເອກະລາດແຫ່ງຊາດ, ປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າທາງ ສັງຄົມ.

ໝວດທີ II ລະບອບເສດຖະກິດ ແລະສັງຄົມ

ມາດຕາ 13 (ໃໝ່).

ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນເສດຖະກິດຫຼາຍພາກສ່ວນທີ່ຄົງຕົວຢ່າງຍາວນານ ຊຶ່ງລ້ວນແຕ່ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ເພື່ອຂະຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດ, ເປີດກວ້າງການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການ, ຫັນເສດຖະກິດທຳມະຊາດໄປສູ່ເສດຖະກິດສິນຄ້າ, ປະຕິບັດການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຫັນເປັນທັນສະໄໝ; ເຊື່ອມໂຍງກັບເສດຖະກິດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ຂອງໂລກ, ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດມີສະຖຽນລະພາບ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດ, ທັງແຂ່ງຂັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັນຂະຫຍາຍການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ພາຍໃຕ້ການດັດສິມຂອງລັດຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ.

ມາດຕາ 14 (ໃໝ່).

ລັດ ສົ່ງເສີມທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດ ລົງທຶນເຂົ້າໃນການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຫັນເປັນທັນສະໄໝ, ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດເຕີບໃຫຍ່ເຂັ້ມແຂງ.

ມາດຕາ 15 (ໃໝ່).

ລັດ ສົ່ງເສີມການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ສ້າງສິ່ງແວດລ້ອມອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການນຳເອົາທຶນ, ເຕັກໂນໂລຢີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ກ້າວໜ້າເຂົ້າສູ່ຂະບວນການຜະລິດ, ທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິການ.

ຊັບສົມບັດ ແລະ ທຶນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ລົງທຶນຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຈະບໍ່ຖືກເກັບເກນ, ບໍ່ຖືກຍຶດ ຫຼື ໂອນເປັນຂອງລັດ.

ມາດຕາ 16.

ລັດ ປົກປ້ອງ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍບັນດາຮູບການກຳມະສິດຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ່, ເອກະເທດ, ເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດທີ່ລົງທຶນຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 17(ໃໝ່).

ລັດ ປົກປ້ອງສິດກ່ຽວກັບກຳມະສິດ (ສິດຄອບຄອງ, ສິດນຳໃຊ້, ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ, ສິດຊື້ຂາດ) ແລະ ສິດສືບທອດຊັບສົມບັດຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຂອງບຸກຄົນ. ສຳລັບທີ່ດິນ ແມ່ນເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ, ລັດຮັບປະກັນສິດນຳໃຊ້, ສິດໂອນ ແລະ ສິດສືບທອດຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 18(ໃໝ່).

ລັດ ຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ ຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດທີ່ມີການດັດສົມຂອງລັດ, ປະຕິບັດຫຼັກການສົມທົບການຄຸ້ມຄອງລວມສູນ ເປັນເອກະພາບຂອງຂະແໜງການສູນກາງກັບ ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 19.

ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ປົກ ປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ: ໜ້າດິນ, ພື້ນດິນ, ປ່າໄມ້, ສັດ, ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ອາ ກາດ.

ມາດຕາ 20(ໃໝ່).

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງການພົວພັນ ຮ່ວມມືເສດຖະກິດກັບຕ່າງປະເທດ ໂດຍນຳໃຊ້ຮູບການສຳພັນເສດຖະກິດແບບຫຼາຍທິດ, ຫຼາຍຝ່າຍ, ຫຼາຍຮູບແບບ ບົນຫຼັກການເຄົາລົບເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ ຂອງກັນ, ສະເໝີພາບ ແລະ ຕ່າງຝ່າຍ ຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ.

ມາດຕາ 21(ໃໝ່).

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາ ວັດ ທະນະທຳ-ສັງຄົມ ໂດຍໃຫ້ບູລິມະສິດແກ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

ມາດຕາ 22(ໃໝ່).

ລັດເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍພັດທະນາການສຶກສາ, ປະຕິບັດລະບອບ ການສຶກ ສາຊັ້ນປະຖົມແບບບັງຄັບ ເພື່ອສ້າງຄົນລາວໃຫ້ເປັນພົນລະເມືອງດີ, ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິ ວັດ, ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ.

ລັດ ແລະ ທົ່ວສັງຄົມ ຕັ້ງໜ້າພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງຊາດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ສ້າງ ໂອກາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຢ່າງທົ່ວເຖິງ ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນ ທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ຊົນເຜົ່າ, ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ.

ລັດ ສິ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເອກະຊົນລົງທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງ
ຊາດຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 23(ໃໝ່).

ລັດສິ່ງເສີມການອະນຸລັກວັດທະນະທຳ ທີ່ເປັນເອກະລັກ ແລະ ເປັນມູນເຊື້ອອັນດີງາມ
ຂອງຊາດ ແລະ ຂອງຊົນເຜົ່າ ສົມທົບກັບການຮັບເອົາວັດທະນະທຳທີ່ກ້າວໜ້າຂອງໂລກຢ່າງ
ມີການເລືອກເຟັ້ນ.

ລັດ ສິ່ງເສີມການເຄື່ອນໄຫວວັດທະນະທຳ, ສິນລະປະວັນນະຄະດີ, ການປະດິດຄິດ
ແຕ່ງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ
ທຳມະຊາດ, ບູລະນະປະຕິສັງຂອນວັດຖຸບູຮານ ແລະ ບູຊະນິຍະສະຖານ.

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍວຽກງານສື່ມວນຊົນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ພາລະກິດປົກ
ປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ຫ້າມທຸກການເຄື່ອນໄຫວດ້ານວັດທະນະທຳ ຫຼື ນຳໃຊ້ສື່ມວນຊົນ ເພື່ອກໍ່ຄວາມເສຍ
ຫາຍໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ທຳລາຍຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມ ຫຼື ກຽດສັກສີຂອງ
ຄົນລາວ.

ມາດຕາ 24(ໃໝ່).

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ສິ່ງເສີມສະຕິປັນຍາ ແລະ ຫົວຄິດປະດິດສ້າງໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ
ແລະ ການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຢີ, ປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການ
ບຳລຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງນັກວິທະຍາສາດ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຫັນ
ເປັນທັນສະໄໝ.

ມາດຕາ 25(ໃໝ່).

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍວຽກງານສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອຮັກສາສຸຂະ
ພາບຂອງປະຊາຊົນ.

ລັດ ແລະ ສັງຄົມຕັ້ງໜ້າກໍ່ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງລະບົບການກັນພະຍາດ ແລະ ປິ່ນປົວ
ຄົນເຈັບຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນທຸກຄົນໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງດ້ານສຸຂະພາບ
ໂດຍສະເພາະແມ່ແມ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ປະຊາຊົນຜູ້ທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກ
ຫຼີກ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນມີສຸຂະພາບດີ.

ລັດ ສິ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເອກະຊົນລົງທຶນ ເປີດການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ
ຕາມ ລະບຽບກົດໝາຍ.

ຫ້າມທຸກການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 26(ໃໝ່).

ລັດ ແລະ ສັງຄົມເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ລົງທຶນເຂົ້າໃນການກິລາກາຍຍະກຳຂອງມະຫາຊົນ ນັບທັງປະເພດກິລາທີ່ເປັນມູນເຊື້ອອັນດີງາມຂອງເຜົ່າຕ່າງໆ ແລະ ກິລາສາກົນ ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມສາມາດດ້ານການກິລາໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ເສີມສ້າງກຳລັງ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 27 (ໃໝ່).

ລັດ ແລະ ສັງຄົມເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາສີມິແຮງງານ; ຍົກສູງວິໄນແຮງງານ, ສົ່ງເສີມວິຊາຊີບ ແລະ ວຽກເຮັດງານທຳຂອງປະຊາຊົນ; ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ.

ມາດຕາ 28(ໃໝ່).

ລັດ ແລະ ສັງຄົມເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍສະຫວັດດີການສັງຄົມເປັນຢ່າງດີ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ວິລະຊົນແຫ່ງຊາດ, ນັກຮົບແຂ່ງຂັນ, ພະນັກງານບຸກຄົນ, ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຄອບຄົວຜູ້ເສຍສະລະຊີວິດ ເພື່ອພາລະກິດປະຕິວັດ ແລະ ຜູ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 29 (ໃໝ່).

ລັດ, ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ, ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ.

ມາດຕາ 30(ໃໝ່).

ລັດ ແລະ ສັງຄົມສົ່ງເສີມ, ພັດທະນາ ແລະ ເປີດກວ້າງການທ່ອງທ່ຽວວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ.

ທຳມະການທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ຈະສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍຕໍ່ວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ຫຼື ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ໝວດທີ III (ໃໝ່) ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 31(ໃໝ່).

ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ເປັນພັນທະຂອງທຸກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພົນລະເມືອງລາວ ໃນການປົກປັກ

ຮັກສາຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ ແລະ ຜືນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຂອງ ປະເທດຊາດ; ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນ, ຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ.

ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕ້ອງລົມທົບແທ້ໝ້ ກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ

ມາດຕາ 32(ໃໝ່).

ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງຕົນເອງໃຫ້ເຕີບໃຫຍ່ເຂັ້ມແຂງ, ເຊິດຊອຄວາມຈິງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດຊາດ, ເປັນກຳລັງປະກອບອາວຸດ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ມີທາດແທ້, ລະບຽບວິໄນເຂັ້ມງວດ ແລະ ມີແບບແຜນທັນສະໄໝ, ມີຄວາມສາມາດໃນການສູ້ຮົບສູງ; ເປັນກຳລັງຫຼັກແຫຼ່ງໃນການຮັກສາຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງປະເທດຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮັອຍຂອງສັງຄົມ.

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ປະກອບວັດຖຸອຸປະກອນ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຢີ, ພາຫະນະ, ເຄື່ອງມື ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ວິຊາສະເພາະ, ຢຸດທະສິນ ແລະ ຢຸດທະວິທີຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 33(ໃໝ່).

ລັດ ແລະ ສັງຄົມເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ເບິ່ງແຍງຊີວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍແນວຫຼັງຕໍ່ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ເພື່ອເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ແລະ ຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງສັງຄົມ.

ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຍົກສູງຈິດໃຈເພິ່ງຕົນເອງ, ກຸ້ມຕົນເອງ, ອອກແຮງງານສ້າງພາລາທິການກັບທີ່ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນການສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ໝວດທີ IV ສິດ ແລະ ພັນທະພື້ນຖານຂອງພົນລະເມືອງ

ມາດຕາ 34.

ພົນລະເມືອງລາວ ແມ່ນຜູ້ທີ່ມີສັນຊາດລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 35.

ພົນລະເມືອງລາວ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກຍິງຊາຍ, ຖານະທາງດ້ານສັງຄົມ, ລະດັບການສຶກສາ, ຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ຊົນເຜົ່າ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 36(ໃໝ່).

ພົນລະເມືອງລາວຜູ້ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ສິບແປດປີຂຶ້ນໄປ ມີສິດປ່ອນບັດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ຊາວເອັດປີຂຶ້ນໄປ ມີສິດສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຜູ້ເປັນບ້າ, ເສຍຈິດ ແລະ ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນບົດສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ.

ມາດຕາ 37.

ພົນລະເມືອງລາວຍິງຊາຍ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນ ໃນດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 38.

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດໄດ້ຮັບການສຶກສາຮຳຮຽນ, ຍົກສູງຄວາມກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 39(ໃໝ່).

ພົນລະເມືອງລາວມີສິດເຮັດວຽກ ແລະ ປະກອບອາຊີບທີ່ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ. ຜູ້ອອກແຮງງານມີສິດໄດ້ຮັບການພັກຜ່ອນ, ໄດ້ຮັບການປັບປົວໃນເວລາເຈັບເປັນ, ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນກໍລະນີທີ່ໝົດຄວາມສາມາດອອກແຮງງານ, ເສຍອົງຄະ, ໃນເວລາເຖົ້າແກ່ ແລະ ໃນກໍລະນີອື່ນໆຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 40.

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການຕັ້ງພູມລຳເນົາ ແລະ ໃນການໄປມາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 41(ໃໝ່).

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດຮ້ອງທຸກ, ຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ສະເໜີຄວາມເຫັນຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ພົວພັນເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດລວມ ຫຼື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດສະເພາະຂອງຕົນ.

ຄຳຮ້ອງທຸກ, ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຄວາມເຫັນຂອງພົນລະເມືອງຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຕາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 42(ໃໝ່).

ພົນລະເມືອງລາວມີສິດໂດຍບໍ່ມີໃຜຈະລ່ວງລະເມີດໄດ້ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ກຽດສັກສີ ແລະ ເຄຫະສະຖານ. ພົນລະເມືອງລາວຈະບໍ່ຖືກຈັບຕົວ ຫຼື ກວດຄົ້ນເຄຫະສະຖານ ຖ້າຫາກ

ບໍ່ມີຄຳສັ່ງຂອງໄອຍະການ ຫຼື ສານປະຊາຊົນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດ
ໝາຍ.

ມາດຕາ 43.

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການເຊື່ອຖື ຫຼື ບໍ່ເຊື່ອຖືສາສະໜາ.

ມາດຕາ 44.

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການປາກເວົ້າ, ຂີດຂຽນ, ໂຮມຊຸມນຸມ, ຈັດຕັ້ງ
ສະມາຄົມ ແລະເດີນຂະບວນ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 45.

ພົນລະເມືອງລາວມີສິດເສລີພາບໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ຄວາມກ້າວໜ້າທາງ
ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີ, ປະດິດສ້າງສິລະປະວັນນະຄະດີ ແລະ ດຳ
ເນີນການເຄື່ອນໄຫວວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 46.

ລັດປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຖືກກົດໝາຍຂອງພົນລະເມືອງລາວທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 47.

ພົນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະເຄົາລົບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ, ປະຕິບັດລະ
ບຽບການອອກແຮງງານ, ລະບຽບການດຳລົງຊີວິດຂອງສັງຄົມ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບ
ຮ້ອຍຂອງບ້ານເມືອງ.

ມາດຕາ 48.

ພົນລະເມືອງລາວມີພັນທະເສຍພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 49.

ພົນລະເມືອງລາວ ມີພັນທະປົກປັກຮັກສາປະເທດຊາດ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ,
ປະຕິບັດພັນທະການທະຫານຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 50.

ຊາວຕ່າງດ້າວ ແລະ ຜູ້ບໍ່ມີສັນຊາດ ກໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ເສລີພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ມີພັນທະເຄົາລົບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 51.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອະນຸຍາດການລີ້ໄພໃຫ້ແກ່ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຖືກປາບປາມຍ້ອນໄດ້ທຳການຕໍ່ສູ້ເພື່ອອິດສະລະພາບ, ຄວາມເປັນທຳ, ສັນຕິພາບ ແລະ ພາລະກິດວິທະຍາສາດ.

ໝວດທີ V ສະພາແຫ່ງຊາດ

ມາດຕາ 52(ໃໝ່).

ສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນອົງການຕົວແທນແຫ່ງສິດອຳນາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ເປັນອົງການອຳນາດແຫ່ງລັດ ແລະ ທັງເປັນອົງການນິຕິບັນຍັດ ທີ່ມີສິດຕິກລົງບັນຫາພື້ນຖານຂອງປະເທດຊາດ, ຕິດຕາມກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການບໍລິຫານ, ສານປະຊາຊົນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 53 (ໃໝ່).

ສະພາແຫ່ງຊາດມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງ, ຮັບຮອງເອົາ ຫຼື ປ່ຽນແປງລັດຖະທຳມະນູນ.
2. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງກົດໝາຍ.
3. ພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາການກຳນົດ, ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງພາສີ ແລະ ສ່ວຍສາອາກອນ.
4. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາແຜນຍຸດທະສາດແຫ່ງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດ.
5. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງປະທານ, ຮອງປະທານ ແລະ ກຳມະການຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.
6. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງປະທານປະເທດ ແລະ ຮອງປະທານປະເທດ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະ ປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.

7. ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາການສະເໜີແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີຕາມການສະເໜີຂອງປະທານປະເທດ, ພິຈາລະນາ, ຮັບຮອງເອົາໂຄງປະກອບກົງຈັກຂອງລັດຖະບານ, ການແຕ່ງຕັ້ງ, ການຍົກຍ້າຍ ຫຼື ການປົດຕຳແໜ່ງສະມາຊິກລັດຖະບານ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ.
8. ເລືອກຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດຕາມການສະເໜີຂອງປະທານປະເທດ.
9. ຕົກລົງສ້າງຕັ້ງ ຫຼື ຍຸບເລີກກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ, ແຂວງ ແລະ ນະຄອນ, ຕົກລົງເຂດແດນຂອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ.
10. ຕົກລົງໃຫ້ນິລະໂທດກຳ.
11. ຕົກລົງໃຫ້ລັດຕະຍາບັນ ຫຼື ລົບລ້າງສົນທິສັນຍາ, ສັນຍາທີ່ໄດ້ເຊັນກັບຕ່າງປະເທດຕາມກົດໝາຍ.
12. ຕົກລົງບັນຫາລົງຄາມ ຫຼື ສັນຕິພາບ.
13. ຕິດຕາມກວດກາການເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ.
14. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 54(ໃໝ່).

ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຕ່ລະຊຸດມີອາຍຸການທ້າຍປີ.

ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນພົນລະເມືອງລາວເປັນຜູ້ເລືອກຕັ້ງຕາມລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດໃໝ່ ຕ້ອງໃຫ້ແລ້ວຢ່າງຊ້າທີ່ກຳນົດວັນກ່ອນສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດເກົ່າຈະໝົດອາຍຸການ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເກີດສົງຄາມ ຫຼື ດ້ວຍສາຍເຫດອື່ນ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃຫ້ແກ່ການເລືອກຕັ້ງນັ້ນ ສະພາແຫ່ງຊາດອາດຈະຕໍ່ອາຍຸການຂອງຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດໃໝ່ ຢ່າງຊ້າບໍ່ໃຫ້ເກີນຫົກເດືອນ ພາຍຫຼັງສະພາບການໄດ້ກັບຄືນສູ່ປົກກະຕິ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ສະພາແຫ່ງຊາດຈະດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ກ່ອນການໝົດອາຍຸການຂອງຕົນກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຢ່າງໜ້ອຍສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 55.

ສະພາແຫ່ງຊາດເລືອກຕັ້ງຄະນະປະຈຳຂອງຕົນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍປະທານ, ຮອງປະທານ ແລະ ກຳມະການຈຳນວນໜຶ່ງ.

ປະທານ ແລະ ຮອງປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ ເປັນທັງປະທານ ແລະ ຮອງປະທານ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 56(ໃໝ່).

ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນອົງການປະຈຳການຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ປະຕິບັດໜ້າທີ່ແທນສະພາແຫ່ງຊາດ ໃນເວລາທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມ.

ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ກະກຽມກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດ ປະຕິບັດແຜນການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.
2. ຕີຄວາມໝາຍ ແລະ ອະທິບາຍລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍຕ່າງໆ.
3. ຕິດຕາມກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການບໍລິຫານ, ສານປະຊາຊົນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ໃນເວລາທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມ.
4. ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງຜູ້ພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນທຸກຂັ້ນ ແລະ ຜູ້ພິພາກສາຂອງສານທະຫານ.
5. ຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ.
6. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 57.

ສະພາແຫ່ງຊາດເປີດກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນປີລະສອງເທື່ອ ໂດຍແມ່ນຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດເປັນຜູ້ຮຽກໂຮມ.

ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ອາດຈະຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມສະໄໝວິສາມັນກໍໄດ້ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 58.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດຈະດຳເນີນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດທັງໝົດ.

ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະມີຄຸນຄ່າໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄະແນນສູງຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນສະມາຊິກທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 54, 66 ແລະ ມາດຕາ 97 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນ.

ມາດຕາ 59 (ໃໝ່).

ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ມີສິດສະເໜີສ້າງຮ່າງກົດໝາຍມີດັ່ງນີ້:

1. ປະທານປະເທດ.
2. ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.
3. ລັດຖະບານ.
4. ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ.
5. ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ.
6. ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຂັ້ນສູນກາງ.

ມາດຕາ 60.

ກົດໝາຍທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ປະກາດໃຊ້ໂດຍປະທານປະເທດ ຢ່າງຊ້າບໍ່ໃຫ້ເກີນສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຮອງເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນໄລຍະເວລາດັ່ງກ່າວນັ້ນ ປະທານປະເທດມີສິດສະເໜີໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດພິຈາລະນາຄືນໃໝ່. ກົດໝາຍທີ່ໄດ້ນຳອອກພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ນັ້ນ ຖ້າວ່າສະພາແຫ່ງຊາດຫາກຍັງຕົກລົງຢັ້ງຢືນເອົາຕາມເດີມແລ້ວ ປະທານປະເທດກໍຕ້ອງປະກາດໃຊ້ພາຍໃນກຳນົດສືບທໍາວັນ.

ມາດຕາ 61.

ບັນດາບັນຫາທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງຊາຕາກຳຂອງປະເທດຊາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນໃຫຍ່ຫຼວງຂອງປະຊາຊົນ ຕ້ອງຜ່ານສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ໃນເວລາທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 62(ໃໝ່).

ສະພາແຫ່ງຊາດສ້າງຕັ້ງບັນດາກຳມາທິການຂອງຕົນ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ພິຈາລະນາຮ່າງກົດໝາຍ ແລະ ຮ່າງລັດຖະບັນຍັດ ແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ປະທານປະເທດ ພ້ອມທັງຊ່ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດປະຕິບັດສິດກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການບໍລິຫານ, ສານປະຊາຊົນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 63(ໃໝ່).

ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດມີສິດຊັກຖາມນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຫຼື ສະມາຊິກລັດຖະບານ, ປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ. ບຸກຄົນທີ່ຖືກຊັກຖາມນັ້ນ ຕ້ອງຊີ້ແຈງຕໍ່ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດດ້ວຍວາຈາ ຫຼື ເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 64.

ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ຈະບໍ່ຖືກດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ກັກຂັງ ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມ ເັນຕີຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ໃນເວລາທີ່ສະພາແຫ່ງ ຊາດບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການກະທຳຜິດເຊິ່ງໜ້າ ຫຼື ຮີບດ່ວນນັ້ນ ອົງການທີ່ກັກຂັງສະມາຊິກສະ ພາແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງລາຍງານທັນທີໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດໃນເວ ລາທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມເພື່ອພິຈາລະນາຕົກລົງ. ການສືບສວນ-ສອບສວນບໍ່ ເປັນສາຍເຫດພາໃຫ້ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດທີ່ຖືກດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ຂາດປະຊຸມສະພາແຫ່ງ ຊາດ.

ໝວດທີ VI ປະທານປະເທດ

ມາດຕາ 65.

ປະທານປະເທດ ເປັນປະມຸກລັດແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວ, ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າທັງຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 66(ໃໝ່).

ປະທານປະເທດ ແມ່ນສະພາແຫ່ງຊາດ ເປັນຜູ້ເລືອກຕັ້ງໂດຍໄດ້ຮັບຄະແນນສູງ ຢ່າງໜ້ອຍສອງສ່ວນສາມ ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ. ປະທານປະເທດມີອາຍຸການເທົ່າກັບອາຍຸການຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 67(ໃໝ່).

ປະທານປະເທດ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ປະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຕົກລົງຮັບຮອງເອົາ ແລ້ວ.
2. ອອກລັດຖະບັນຍັດ ແລະ ລັດຖະດຳລັດ.
3. ສະເໜີການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີສະພາແຫ່ງຊາດ ເພື່ອພິຈາລະ ນາຕົກລົງ.
4. ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງສະມາ ຊິກລັດຖະບານ ພາຍຫຼັງທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວ.

5. ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງຮອງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດຕາມການສະເໜີຂອງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງຮອງໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕາມການສະເໜີຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ.
6. ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນ ຕາມການສະເໜີ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ.
7. ເປັນແມ່ທັບກຳລັງປະກອບອາວຸດປະຊາຊົນ.
8. ຕົກລົງເລື່ອນຊັ້ນ ຫຼື ປົດຊັ້ນນາຍພົນຢູ່ໃນກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ.
9. ຮຽກໂຮມ ແລະ ເປັນປະທານກອງປະຊຸມພິເສດຂອງລັດຖະບານ.
10. ຕົກລົງປະດັບຫຼຽນຄຳແຫ່ງຊາດ, ຫຼຽນກຽດຕິຄຸນ, ຫຼຽນໄຊ ແລະ ນາມມະຍົດສູງສຸດແຫ່ງລັດ.
11. ຕົກລົງການໃຫ້ອະໄພຍະໂທດ.
12. ຕົກລົງການລະດົມພົນທົ່ວໄປ ຫຼື ເປັນພາກສ່ວນ, ຕົກລົງພາວະສຸກເສີນໃນທົ່ວປະເທດ ຫຼື ໃນທ້ອງຖິ່ນໃດໜຶ່ງ.
13. ປະກາດການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ການລົບລ້າງສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາທີ່ໄດ້ເຊັນກັບຕ່າງປະເທດ.
14. ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ມີອຳນາດເຕັມຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄປປະຈຳຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼື ຮຽກກັບຄືນປະເທດ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ຮັບຮອງເອົາຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ມີອຳນາດເຕັມຂອງຕ່າງປະເທດ ທີ່ມາປະຈຳຢູ່ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.
15. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 68(ໃໝ່).

ປະທານປະເທດມີຮອງປະທານປະເທດ ຊຶ່ງແມ່ນສະພາແຫ່ງຊາດ ເປັນຜູ້ເລືອກຕັ້ງ ໂດຍໄດ້ຮັບຄະແນນສູງຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກ ສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ຮອງປະທານປະເທດ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມການມອບໝາຍ ຂອງປະທານປະເທດ ແລະ ຕາງໜ້າໃຫ້ປະທານປະເທດໃນເວລາປະທານປະເທດຕິດຂັດ.

ໝວດທີ VII ລັດຖະບານ

ມາດຕາ 69.

ລັດຖະບານ ແມ່ນອົງການບໍລິຫານແຫ່ງລັດ.

ລັດຖະບານ ຄຸ້ມຄອງຢ່າງເປັນເອກະພາບການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງລັດໃນທຸກດ້ານ: ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 70 (ໃໝ່).

ລັດຖະບານມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ມະຕິຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ລັດຖະບັນຍັດ ແລະ ລັດຖະດຳລັດຂອງປະທານປະເທດ.
2. ສະເໜີຮ່າງກົດໝາຍ ແລະ ຮ່າງລັດຖະບັນຍັດຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ, ຮ່າງລັດຖະດຳລັດຕໍ່ປະທານປະເທດ.
3. ກຳນົດແຜນຢຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດປະຈຳປີ ແລ້ວນຳສະເໜີໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ.
4. ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ, ຕໍ່ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ (ໃນເວລາທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດບໍ່ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມ) ແລະ ລາຍງານຕໍ່ປະທານປະເທດ.
5. ອອກດຳລັດ, ມະຕິຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຢີ, ຊັບພະຍາກອນແຫ່ງຊາດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການປ້ອງກັນຊາດ -ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດ.
6. ຈັດຕັ້ງ, ຊີ້ນຳ ແລະ ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ.
7. ຈັດຕັ້ງ ແລະ ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.
8. ຊັນສົນທິສັນຍາ, ສັນຍາກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ຊີ້ນຳການປະຕິບັດສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາທີ່ໄດ້ເຊັນແລ້ວ.
9. ງົດການປະຕິບັດ, ລົບລ້າງ ຫຼື ຍົກເລີກຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳສັ່ງຂອງກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການທີ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ.
10. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 71 (ໃໝ່).

ລັດຖະບານ ປະກອບດ້ວຍນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີ, ຫົວໜ້າອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ.

ລັດຖະບານມີອາຍຸການ ເທົ່າກັບອາຍຸການຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 72 (ໃໝ່).

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແມ່ນປະທານປະເທດເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງ ພາຍຫຼັງທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວ.

ມາດຕາ 73 (ໃໝ່).

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນຫົວໜ້າລັດຖະບານ ແລະ ຕາງໜ້າໃຫ້ລັດຖະບານ ຊີ້ນຳ ແລະ ອຳນວຍຄວບຄຸມວຽກງານຂອງລັດຖະບານ, ຊີ້ນຳວຽກງານຂອງກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ, ທະບວງ ແລະ ອົງການອື່ນໆ ທີ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ຊີ້ນຳວຽກງານຂອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນ.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການ, ຮອງຫົວໜ້າອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ, ຫົວໜ້າທະບວງ, ຮອງເຈົ້າແຂວງ, ຮອງເຈົ້າຄອງນະຄອນ, ເລື່ອນຊັ້ນ ຫຼື ປົດຊັ້ນພັນເອກຂອງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຕຳແໜ່ງອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ບັນດາຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເປັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ຮັບຜິດຊອບວຽກງານໃດໜຶ່ງ ຕາມການມອບໝາຍຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ. ເມື່ອນາຍົກລັດຖະມົນຕີຕິດຂັດ ແມ່ນຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ເປັນຜູ້ວ່າການແທນ.

ມາດຕາ 74(ໃໝ່).

ລັດຖະບານ ຫຼື ສະມາຊິກລັດຖະບານທ່ານໃດທ່ານໜຶ່ງ ອາດຈະຖືກສະພາແຫ່ງຊາດພິຈາລະນາ ແລະ ລົງມະຕິບໍ່ໄວ້ວາງໃຈ ຖ້າວ່າຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ມີຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງສ່ວນສີ່ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດທັງໝົດທາກສະເໜີບັນຫານີ້ຂຶ້ນ.

ໃນໄລຍະເວລາຊາວສີ່ຊົ່ວໂມງ ພາຍຫຼັງທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ລົງມະຕິບໍ່ໄວ້ວາງໃຈແລ້ວ ປະທານປະເທດມີສິດສະເໜີໃຫ້ສະພາແຫ່ງຊາດພິຈາລະນາຄືນໃໝ່. ການພິຈາລະນາເທື່ອທີສອງຕ້ອງຫ່າງຈາກການພິຈາລະນາເທື່ອທີໜຶ່ງ ສີ່ສິບແປດຊົ່ວໂມງ. ຖ້າວ່າການລົງມະຕິເທື່ອໃໝ່ຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈອີກແລ້ວ ລັດຖະບານ ຫຼື ສະມາຊິກລັດຖະບານທ່ານນັ້ນຕ້ອງລາອອກ.

ໝວດທີ VIII ການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ມາດຕາ 75 (ໃໝ່).

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແບ່ງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ອອກ ເປັນສາມຂັ້ນຄື: ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ.

ຂັ້ນແຂວງ ມີແຂວງ ແລະ ນະຄອນ.

ຂັ້ນເມືອງ ມີເມືອງ ແລະ ເທດສະບານ.

ຂັ້ນບ້ານ ມີບ້ານ.

ແຂວງ ມີເຈົ້າແຂວງ, ນະຄອນ ມີເຈົ້າຄອງນະຄອນ, ເມືອງ ມີເຈົ້າເມືອງ, ເທດສະບານ ມີຫົວໜ້າເທດສະບານ, ບ້ານ ມີນາຍບ້ານ.

ເຈົ້າແຂວງ ມີຮອງເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນ ມີຮອງເຈົ້າຄອງນະຄອນ, ເຈົ້າເມືອງມີ ຮອງເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ ມີຮອງຫົວໜ້າເທດສະບານ, ນາຍບ້ານ ມີຮອງນາຍບ້ານ ເປັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈໍາເປັນອາດຈະສ້າງຕັ້ງເຂດພິເສດຂຶ້ນ ຕາມການຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ. ເຂດພິເສດມີຖານະທຽບເທົ່າກັບແຂວງ.

ມາດຕາ 76(ໃໝ່).

ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນ, ເຈົ້າເມືອງມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ລວມດັ່ງນີ້:

1. ຮັບປະກັນການປະຕິບັດລັດຖະທໍາມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຸກມະຕິຄໍາສັ່ງທີ່ຂັ້ນເທິງວາງອອກຢ່າງເຂັ້ມງວດ.
2. ຊີ້ນຳ ແລະ ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງທຸກຂະແໜງການ, ທຸກຂັ້ນ ທີ່ຂຶ້ນກັບຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.
3. ງົດການປະຕິບັດ, ລົບລ້າງ ຫຼື ຍົກເລີກຂໍ້ຕົກລົງຂອງທຸກຂະແໜງການ ທີ່ຢູ່ຂັ້ນຂອງຕົນ ຫຼື ຂັ້ນລຸ່ມ ທີ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ.
4. ຄຸ້ມຄອງພົນລະເມືອງ, ພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ ແລະ ຄໍາສະເໜີຂອງປະຊາຊົນ ຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດອໍານາດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.
5. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 77(ໃໝ່).

ຫົວໜ້າເທດສະບານມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໃນການວາງແຜນການ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການພັດທະນາຕົວເມືອງ, ບໍລິການສາທາລະນະໃຫ້ທົ່ວເຖິງ, ມີຄວາມເປັນລະບຽບ

ຮຽບຮ້ອຍ, ສະອາດ ແລະ ສວຍງາມໃນຂອບເຂດຕົວເມືອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຜັງເມືອງ, ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 78.

ນາຍບ້ານມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ມະຕິຄຳສັ່ງຂອງລັດ, ປົກປັກຮັກສາຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງບ້ານ ແລະ ພັດທະນາບ້ານໃຫ້ມີຄວາມໜັກແໜ້ນໃນທຸກດ້ານ.

ໝວດທີ IX ສານປະຊາຊົນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 79 (ໃໝ່).

ສານປະຊາຊົນແມ່ນອົງການພິພາກສາຂອງລັດ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ:

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ.

ສານອຸທອນ.

ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ.

ສານປະຊາຊົນເມືອງ.

ສານທະຫານ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ ອາດຈະສ້າງຕັ້ງສານສະເພາະ ຕາມຂະແໜງການຂຶ້ນກໍໄດ້ໂດຍການຕົກລົງຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 80(ໃໝ່).

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແມ່ນອົງການພິພາກສາສູງສຸດຂອງລັດ.

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຄຸ້ມຄອງດ້ານບໍລິຫານຕໍ່ສານປະຊາຊົນທຸກຂັ້ນ, ສານທະຫານ ແລະ ກວດກາຄຳຕັດສິນຂອງສານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 81(ໃໝ່).

ຮອງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແມ່ນປະທານປະເທດເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງ ຕາມການສະເໜີຂອງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ.

ບັນດາຜູ້ພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ປະທານ, ຮອງປະທານ, ບັນດາຜູ້ພິພາກສາຂອງສານອຸທອນ, ປະທານ, ຮອງປະທານ ແລະ ບັນດາຜູ້ພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ, ເມືອງ, ຫົວໜ້າ, ຮອງຫົວໜ້າ ແລະ ບັນດາຜູ້ພິພາກສາຂອງສານທະ

ທານ ແມ່ນຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງຕາມການສະເໜີຂອງປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ.

ມາດຕາ 82.

ສານປະຊາຊົນພິຈາລະນາຕັດສິນເປັນໝູ່ຄະນະ. ໃນເວລາພິຈາລະນາຕັດສິນ ຜູ້ພິພາກສາຕ້ອງເປັນເອກະລາດ ແລະ ມີແຕ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 83.

ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປີດເຜີຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ. ຜູ້ຖືກຫາມີສິດຕໍ່ສູ້ຄະດີທີ່ຕົນຖືກກ່າວຟ້ອງ, ທະນາຍຄວາມມີສິດຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍແກ່ຜູ້ຖືກກ່າວຟ້ອງ.

ມາດຕາ 84.

ຜູ້ຕາງໜ້າບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 85(ໃໝ່).

ຄຳຕັດສິນຂອງສານປະຊາຊົນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວນັ້ນ ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ພົນລະເມືອງທຸກຄົນຕ້ອງເຄົາລົບ, ບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 86(ໃໝ່).

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ແມ່ນອົງການຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດກົດໝາຍ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ:

- ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ.
- ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນອຸທອນ.
- ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ.
- ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນເມືອງ.
- ອົງການໄອຍະການທະຫານ.
- ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ຕິດຕາມກວດກາການເຄົາລົບລະບຽບກົດໝາຍຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປັນເອກະພາບຢູ່ໃນ ທຸກກະຊວງ, ອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການທີ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ແນວລາວສ້າງ ຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ວິສາ ຫະກິດ, ລັດຖະກອນ ແລະ ພົນລະເມືອງ.
2. ປະຕິບັດສິດກ່າວພ້ອງ.

ມາດຕາ 87(ໃໝ່).

ໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຊີ້ນຳການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທຸກຂັ້ນ.

ຮອງໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແມ່ນປະທານປະເທດເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳ ແໜ່ງຕາມການສະເໜີຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ.

ໄອຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ຮອງໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນອຸທອນ, ແຂວງ, ນະຄອນ, ເມືອງ, ໄອຍະການທະຫານ ແມ່ນໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງ.

ມາດຕາ 88(ໃໝ່).

ໃນເວລາປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນນັ້ນ ໄອຍະການປະຊາຊົນມີແຕ່ປະຕິບັດຕາມ ກົດ ໝາຍ ແລະ ຄຳສັ່ງຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດເທົ່ານັ້ນ.

ໝວດທີ X

ພາສາ, ອັກສອນ, ເຄື່ອງໝາຍຊາດ, ທຸງຊາດ, ເພັງຊາດ, ວັນຊາດ, ສະກຸນເງິນ ແລະ ນະຄອນຫລວງ

ມາດຕາ 89.

ພາສາ ແລະ ອັກສອນລາວເປັນພາສາ ແລະ ອັກສອນທີ່ໃຊ້ເປັນທາງການ.

ມາດຕາ 90.

ເຄື່ອງໝາຍຊາດຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຮູບວົງມົນ ດ້ານລຸ່ມມີຮູບເຄື່ອງກົງຈັກເປັນແຂ້ວ ແລະ ໂບສີແດງຂຽນອັກສອນ " ສາທາລະນະລັດ ປະຊາ ທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ", ສອງຂ້າງອ້ອມດ້ວຍຮວງເຂົ້າສຸກເປັນຮູບເພື່ອງພະຈັນ ແລະ ໂບ ສີແດງຂຽນອັກສອນ " ສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ, ປະຊາທິປະໄຕ, ເອກະພາບ, ວັດທະນະ

ຖາວອນ ", ລະຫວ່າງກາງ ຂອງສອງປາຍຮວງເຂົ້າມີຮູບທາດຫຼວງ, ຢູ່ກາງຮູບວົງມົນມີທິນທາງ, ທົ່ງນາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ.

ມາດຕາ 91.

ທຸງຊາດຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນທຸງພື້ນສີຄາມ, ແຂບສີແດງ ແລະ ວົງເດືອນສີຂາວຢູ່ເຄິ່ງກາງຂອງທຸງຊາດ. ລວງກວ້າງຂອງທຸງເທົ່າກັບສອງສ່ວນສາມຂອງລວງຍາວ, ລວງກວ້າງຂອງແຂບສີແດງແຕ່ລະເບື້ອງເທົ່າກັບເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງລວງກວ້າງແຂບສີຄາມ ແລະ ວົງເດືອນສີຂາວກວ້າງເທົ່າກັບສີ່ສ່ວນຫ້າຂອງລວງກວ້າງແຂບສີຄາມ

ມາດຕາ 92.

ເພງຊາດຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນເພງທີ່ມີຊື່ວ່າ: " ຊາດລາວ ".

ມາດຕາ 93(ໃໝ່).

ວັນຊາດຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນວັນສະຖາປະນາສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ຄື: ວັນທີ 2 ເດືອນ ທັນວາ ປີ 1975.

ມາດຕາ 94(ໃໝ່).

ສະກຸນເງິນຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນເງິນກີບ.

ມາດຕາ 95.

ນະຄອນຫຼວງຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນນ ຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ໝວດທີ XI ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 96(ໃໝ່).

ລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນກົດໝາຍພື້ນຖານຂອງຊາດ. ທຸກກົດໝາຍຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລັດຖະທຳມະນູນ.

ມາດຕາ 97.

ມີແຕ່ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ ລາວ ເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງມີສິດປ່ຽນແປງລັດຖະທຳມະນູນ. ໃນການປ່ຽນແປງລັດຖະທຳມະນູນຕ້ອງມີ ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນສະມາຊິກທັງໝົດ ເປັນຜູ້ ລົງຄະແນນສຽງເຫັນດີ.

ມາດຕາ 98(ໃໝ່).

ລັດຖະທຳມະນູນສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດແຫ່ງ ສາທາລະນະ ລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 6 ພຶດສະພາ 2003

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ